

אלא שליש של הב' שלישים שנשארו ועוד דא"כ אין המשל דומה לנמשל ע"ע. ולע"ד גראה בס"ד דודאי הוא דער"ה עדיף מעשי"ת לפי שעדיין הוא שקוע וטמוע מעונות כל השנה וקשה עליו לפרוש מן האיסור. ולכן כשיתגבר כארי על יצרו ומתענה לשוב בתשובה וסר מן דרכיו הרעים הרי זה יש לו מעלה של בע"ת וע"ד מ"ש רז"ל במקום שבע"ת עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד ולכן בער"ה שהוא ההתחלה וכל התחלות קשות לכן הוא מתכפר לו שליש גמור. אבל ט' ימי תשובה לא יהיה קשה עליו כ"כ כיון שכבר התחיל בתשובה וע"ד מאמר רז"ל פתחו לי פתח כפתחו של מחט ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם ולכן מוחלים לו רק שליש הב' שלישים הנשארים. ולפי סברא זו י"ל ג"כ מה שהקשיתי לעיל על הפר"ת דאכתי קשה לגבי עשי"ת וכו' די"ל דער"ה עדיף וכאמור ושאני יה"כ שיש בו מעלה יתירה מצד עצמו לנקות כל מה שנשאר.

וראיתי. לה' ראש יוסף ז"ל שתרץ שאלו לא היו יוצאים השליש האחרון היה מטיל המלך כל המס עליהם כמו שהוא כלילא שהטילו המלך לאנשי טבריה שדיוה אפלא א"כ נמצא דיה"כ מכפר הכל ע"ש ולפ"ז א"ש לשון המדרש דקאמר ביה"כ הכל מתענים ומוותר להם הכל. דלמה לא אמר מוותר להם השליש האחרון וכמ"ש בתחי' ולפה"א א"ש דלולי יוה"כ היה תובע הכל. אך באמת עיקר החילוק גלע"ד שהוא דחוק דהרי ודאי המשל דומה לנמשל וכיון שבמשל ודאי כיון שיצאו גדולי העיר לקראת המלך מחל השליש גם בנמשל כן שמתחילה מחל השליש ואף אם לא היו יוצאים השאר לא היה לוקח רק השאר ועי' לה' מס"י ז"ל מ"ש ע"ד הט"ו.

שם בהגה. ורבים נוהגים לאכול בער"ה קודם עה"ש משום דרכי האמרי וכו'. עי' להמג"א ז"ל שכ' משם הלבוש הטעם משום שאסור להתענות בעי"ט וק' דא"כ גם הבכורות היה להם לאכול בע"פ וכו' ומיהו לט' הלבוש צ"ע ע"ש. ולע"ד אפי' לחלק דשאני התם גבי הבכורות בע"פ דכן קבלו עליהם ועל זרעם אחריהם מעיקרא להתענות בע"פ משום שפסח הקב"ה על הבכורות שהוא נס גמור שעשה להם ולכן קבלו עליהם להתענות. משא"כ גבי תענית ער"ה שאינו אלא מנהגה בעלמא לכפרת עוונות ואין ראוי להתענות עי"ט.

ששם סעיף ד'. מכבסין בער"ה. טעם לזה איתא בטור ע"פ מה דאיתא במד' שאנו בטוחים בו יתברך שיעשה לנו נס ויכתבנו לחיים טובים. והמט"י ז"ל הקש' דלקמן בס"י תקפ"ד איתא שא"א הלל בר"ה ויהי' מבואר בטור דאמר להם הקב"ה אפי' אני יושב על כסא דין וספרי חיים ומתים לפני נפתחים וישראל יאמרו שירה ע"ש ותרץ דהתם ט' ז'אין שמחה לפניו ית' כשהוא דן בריותיו למיתה ועוד תרץ עפ"ד הרמב"ם ז"ל בפ"ג מהל' חנוכה שכתב דר"ה ויה"כ אין בהם הלל לפי שהן ימי תשובה ויראה ופחד ולא ימי שמחה יתירה ע"ש ולכן אע"ג